

**“TILLSAMMANS BYGGER VI EN
HÅLLBAR OCH MOTSTÅNDSKRAFTIG
GRUND FÖR ETT STARKARE
DEMOKRATISKT SAMHÄLLE”**

**HÄR LÄR VI OSS MER OM EN AV VÅRA MÄNSKLIGA
RÄTTIGHETER- RÄTTEN TILL ATT SÖKA ASYL.**

**LÄRARHANDLEDNING FRAMTAGEN AV RAOUL WALLENBERG ACADEMY I SAMARBETE MED
NON-SILENCE GENERATION OCH FRYSHUSET.**

BAKGRUND:

Vi ser hur antidemokratiska krafter får allt större fotfäste, och hur hoten mot vår demokrati växer sig starkare. Skolan har en viktig roll i att motverka och förebygga dessa antidemokratiska åsikter i ett tidigt skeende. En viktig del i detta arbete anser vi är att förse elever med kunskap om hur våra demokratiska processer ser ut, och vidare hur vi som medborgare kan utnyttja våra demokratiska rättigheter. Genom att förmedla kunskap i form av "know-how", inspirera och lyfta de principer som Sveriges demokrati bygger på höjer vi inte bara ungas kunskapsnivå utan banar även vägen för en mer slagkraftig och stark demokrati i framtiden.

“UTBILDNINGEN SKA FÖRMEDLA OCH FÖRANKRA RESPEKT FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA OCH DE GRUNDLÄGGANDE DEMOKRATISKA VÄRDERINGARNA SOM DET SVENSKA SAMHÄLLET VILAR PÅ.”

10 kap. 2 § skollagen

SYFTE:

Denna lärarhandledning bygger på fördjupande övningar kopplat till filmen om asyl. I filmen får eleverna asylprocessen för ensamkommande barn förklarad för sig av Carl Bexelius, rättschef på Migrationsverket, Mats Dahlström, rådmann på migrationsdomstolen och Martin Nyman, chefsjurist på Asylrättscentrum. I filmen tar vi eleverna steg för steg i asylprocessen och de får även en inblick i hur det kan kännas i väntan på besked och vad de oftast söker hjälp och stöd för. Filmen hittar du [här](#).

Nedan finner du förslag på övningar du kan använda efter att ha visat filmen om ensamkommande barns asylprocess för dina elever i klassrummet.

ÖVNING 1: ASYLPROCESSEN

- 10 min genomgång i helklass

Asylprocessen för ett ensamkommande barn är inte helt enkel att förstå. Migrationsverket har tagit fram en bild som visar alla olika steg och för att dels repetera vad som sas i filmen samt tydliggöra kan du visa bilden på storskärm och gå igenom steg för steg i helklass. Bilden hittar du [här](#). På samma sida hittar du även en beskrivning i textform för vardera händelse som du kan läsa på som ett komplement till vad som tas upp i filmen.

Det är viktigt att elever inte lämnas outmanade om de exempelvis uttrycker främlingsfientliga åsikter. Samtidigt är det nödvändigt att eleven inte känner sig utsatt. Den typ av upplevelse kan förstärka ogrundade åsikter.

ÖVNING 2: "TÄNK OM DET VORE JAG"

- 10 min diskussion i smågrupper
- 10 min helklass

I denna övning får dina elever skifta perspektiv och själva reflektera över hur det kan kännas att vara på flykt och söka asyl i ett främmande land. Inled övningen med att dela in de i smågrupper på 3-5 personer. Måla sedan upp en bild om att det blir plötsligt inbördeskrig i Sverige och att samtliga elever förlorar sin familj. Skriv sedan upp tre frågor på tavlan som de i smågrupper ska reflektera över och uppmuntra dem till att dela med sig av sina tankar och känslor kring frågorna. Avsluta sedan övningen med att låta de som vill i helklass dela med sig av vad de kom fram till.

Exempel på frågor:

- Till vilket land hade du flytt och varför?
  - Nämn 3 saker du hade tagit med dig, och varför du valt just de sakerna?
  - Vad hade känts mest påfrestande med att vara helt ny i ett land?
  - Vad hade du saknat mest med Sverige?
  - Hur hade du gjort för att inte känna dig ensam?
-

ÖVNING 3: HUR FORMAS MAN SOM MÄNNISKA?

- 10 min diskussion i smågrupper
- 10 min i helklass

Likt föregående övning ska eleverna själva få tänka och reflektera över hur livet på flykt kan påverka en som människa. Skiljer det sig på hur det formar en om man flyr som ensamkommande barn eller om man flyr från sitt hemland som vuxen? Vilka upplevelser kan tänkas ge större avtryck än andra? Hur skiljer det sig från en trygg

och stabil uppväxt i Sverige? Syftet med denna övning är att skapa empati hos dina elever och få de att se på asylprocessen från ett större perspektiv och skapa en djupare förståelse för hur annorlunda ens liv kan vara beroende på vart man föds. Skriv upp följande frågor på tavlan och låt grupperna diskutera och prata om de, avslutningsvis låt dina elever dela med sig av sina tankar i helklass.

Exempel på frågor:

- Hur tror du att en flykt från sitt hemland formar en som människa?
- Vilka upplevelser tror du gör störst avtryck på en?
- Skiljer sig upplevelsena om man flyr som ensamkommande barn eller som vuxen? Isåfall varför?
- Hur skiljer sig en uppväxt präglad av krig och flykt från en stabil och trygg uppväxt i Sverige? Vad ger det för avtryck?
- Hur tror du man mår när man väntar på ett asylbesked?

ÖVNING 4: "PROJEKT INTEGRATION"

- 1 lektion arbete med research i smågrupper
- 1 lektion arbete i smågrupper förberedelse av presentation
- 1 lektion presentation av projektförslag

Detta är en mer tidskrävande övning men som verkligen låter eleverna samarbeta och själva komma med förslag med integrationsprojekt kopplat till er kommun. Inledningsvis dela in dina elever i smågrupper på ca 4-6 personer. Övningen går ut på att de gruppvis ska komma med förslag på ett projekt som ska genomföras inom kommunen för att utveckla integrationen och få ensamkommande flyktingar att känna sig välkomnade och som en del av samhället. Övningen avslutas med att varje grupp var för sig ska presentera sitt förslag med hjälp av en powerpoint för resten av

klassen, och att samtliga elever sedan får rösta på det bästa förslaget (obs! de får ej rösta på sitt egna förslag).

Case att presentera för grupperna:

Ni som expertgrupp har blivit tilldelade öronmärkta pengar, det vill säga pengar som ska gå till ett specifikt ändamål, för att utveckla och förbättra integrationen i er kommun. Ni som grupp ska utforma och pitcha ett projektförslag som dessa pengar kan gå till och detta ska ni sedan presentera för samtliga i klassen. Övningen avslutas sedan med en omröstning där det bästa förslaget röstas igenom. Ni får själva lägga upp hur ni vill presentera just ert projektförslag men kravet är att ni redovisar med en powerpoint eller liknande tekniskt verktyg. Förslaget kan antingen vara ett helt nytt projekt men ni kan också välja att utveckla eller utvidga ett redan befintligt. Tänk på att verkligen motivera vad just ert projektförslag ska bidra till och på vilket sätt det resulterar i en utvecklad och förbättrad integration i er kommun.

Exempel på projekt kan till exempel vara: Språkcafé på skolan varje vecka med fika och spel, arrangerad aktivitet på fritidsgården i er kommun, temadag på skolan med syfte att lära känna varandra bättre och därmed öka gemenskapen, ge mer stöd åt idrottsföreningar så att de kan arrangera mer lagaktiviteter.

OM RAOUL WALLENBERG ACADEMY:

Att agera mot orättvisor är lika viktigt då som nu som alltid. Raoul Wallenberg Academy grundades år 2001 av bland andra Raoul Wallenbergs syster Nina Lagergren. Vi är en politisk och religiöst oberoende insamlingsstiftelse som rustar unga att agera med civilkurage i Raoul Wallenbergs anda för ett medmänskligt samhälle fritt från rasism och främlingsfientlighet. Vi engagerar årligen tiotusentals unga genom våra utbildningar i självledarskap, skolprogram i mänskliga rättigheter och uppmärksammandet av Raoul Wallenbergs dag, Sveriges nationella dag för medmänsklighet och civilkurage. Med Raoul Wallenbergs gärning och ledarskap som inspiration stärker vi unga att stå upp för mänskliga rättigheter och lägger grunden för en motståndskraftig demokrati.

DEMOKRATI - LIKA VIKTIGT

DÅ, SOM NU, SOM ALLTID.